

ANTTILANMÄEN MUISTELUITA — PIENTEOLLISUUTTA VIHDIRHAARASSA

Moni ei varmaan muistakaan, että Vihdirhaarassa oli pientä teollista toimintaa 1940-, 50- ja 60-luvuilla, ja varmaan jo sitä ennenkin. Vihdirhaaran loppupäässä omisti kolme omakotitaloa Kuoppala. Lisäksi Kuoppalalla oli melko suuri pajarakenus. Rakennus oli kaksikerroksinen, alakerrassa oli varsinainen paja ja yläkerrassa oli puuverstas puutyökoneineen. Paja oli oikein tyyppillinen vanhan ajan paja: maalattia, pienet ikkunat hämähäkinseittä täynnä. Ei niistä paljon valoa sisälle tullut. Suuri ahjo oli, samoin alasin, ja erilaisia sepän työkaluja seinät täynnä nauloissa roikkuen.

Vanha Kuoppala oli varsinainen vanhan kansan seppä, joka aina kalkutteli alasimen vieressä. Ja siitä mukava, että päästi meidät pojannössit katselemaan touhua, vaikka ei kylläkään puhunut meille juuri mitään. Mutta tärkeintä oli, kun ei ajanut poiskaan.

Kalle Kuoppala, hänen poikansa, joka kylläkin oli jo siihen aikaan aikamies, oli taas paremminkin kirvesmies, timpuri, joka teki kaikki puutyöt siellä verstaalla sekä paljon Anttilanmäellä ihmisten taloissa remonttia. Meilläkin Vihdirhaara 1:ssä nostettiin lattiat ylös, oikaistiin liiteri sekä uusittiin pahvikatto. Kalle oli monipuolinen mies, jos tarvittiin vaikka uudet saranat porttiin, niin pajassa syntyi kyllä.

Heillä oli yhtenä isompana hommana VR:n asemalta tavarakärkyjen ja sarvikelkkojen korjaus. Siihen aikaan oli asemalaiturilla asemamiehillä kesällä kärkyt, joilla siirrettiin pakaasit asemalle, ja talvella sarvikelkat. Niitä oli pajan edessä korjausta odottamassa melkoiset kasat. Ne pistivät silmään erikoisesti keltaisen värin takia. Vanha Kuoppala korjaili kaikki metalliosat ja Kalle puuosat. Ja oli siellä välillä maatalojen kärkytkin huollossa.

Kuoppalat omistivat vielä pienen raamisahan, joka oli aivan Vihdirhaaran alapäässä melkoisen kuraajan partaalla. Ei tosin se saha ihan vesivoimalla toiminut, sähkö sitä käytti. Siellä oli melkoinen kasa tukkeja, joista sahailtiin lautoja ja vähän vahvempaakin tavaraa. En muista sahasivatko tavaraa vieraille, mutta omiin töihin hupeni paljon puutavaraa, etenkin anttilanmäkeläisten taloremontteihin. Silloiset sahalaitokset olivat melko kovaäänisiä ja niistä tuli kova tärinä, että kyllä meillä lähinaapureilla aina tiedettiin milloin sahalaitos oli toiminnassa.

Kuoppalan Kallen talossa oli melko suuret piharakennukset. Yhteen niistä oli tehty puutyöverstas, jossa toimi pitkät ajat puusorvaamo. Siellä sorvattiin pienehköjä sorvaustöitä, tuhkakuppeja ja kynttilänjalkoja. Niihin käytettiin paljon visakoivua. Tämä verstas oli vuokralla eikä ollut Kuoppalan yritys. Sellaistakin pienteollisuutta on siis ollut Vihdirhaarassa vuosikymmeniä sitten.